U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **G. T. H.**, zast. Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Velvyslanectví České republiky v Hanoi**, se sídlem 13 Chu Van An, Hanoi, o žalobě proti usnesení žalovaného ze dne 22. 9. 2017, čj. 3165/2017-HANOI-I, v řízení o návrhu Městského soudu v Praze na rozhodnutí o místní příslušnosti,

takto:

K projednání a rozhodnutí věci je **místně příslušný** Městský soud v Praze.

Odůvodnění:

[1] Žalobou adresovanou Krajskému soudu v Českých Budějovicích se žalobce domáhal přezkoumání shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného.

[2] Usnesením z 24. 1. 2018, čj. 51 A 68/2017-14, Krajský soud v Českých Budějovicích věc postoupil Městskému soudu v Praze, neboť dospěl k závěru, že tento soud je k projednání a rozhodnutí věci místně příslušný. Krajský soud uvedl, že § 172 odst. 7 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) není s ohledem na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, čj. 10 Azs 153/2016-52, v souzené věci aplikovatelný. Podle krajského soudu je podstata souzené věci *de facto* totožná s podstatou věci, kterou se zabýval rozšířený senát, a proto je nutné i na nyní souzenou věc aplikovat jeho závěry. Opačný přístup by vedl k účelovému vybírání soudu, ke kterému bude žaloba podána. Není-li řízení o nepřijatelných žádostech vůbec zahájeno, nelze na pouhém tvrzení cizince o zajištění místa pobytu, resp. s tím spjatého místa splnění ohlašovací povinnosti cizince po vstupu na území České republiky, založit místní příslušnost konkrétního krajského soudu.

[3] S těmito závěry vyjádřil městský soud nesouhlas a věc podle § 7 odst. 6 s. ř. s. předložil Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o místní příslušnosti. Podle městského soudu je potřeba řídit se § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců; výklad krajského soudu shledal účelovým.

[4] Podle § 7 odst. 2 s. ř. s. platí, že *[n]estanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti.* Určení místní příslušnosti podle § 7 odst. 2 s. ř. s. je obecným pravidlem, které se použije v případě, že speciální předpis nestanoví jinak.

[5] Podle § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců platí, že *pobývá-li cizinec v zahraničí, je místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu by měl cizinec po vstupu na území splnit ohlašovací povinnost.* Ve věcech pobytu cizinců pobývajících v zahraničí se ustupuje od obecného pravidla, podle kterého je místně příslušný soud, v jehož obvodu má sídlo správní orgán, který rozhodoval v prvním stupni, a to ve prospěch místa (budoucího) pobytu cizince (srov. usnesení NSS ze dne 9. 8. 2017, čj. Nad 254/2017-56).

[6] Podle rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, čj. 10 Azs 153/2016-52, *„[v] řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem (§ 82 a násl. s. ř. s.), jenž měl spočívat v tom, že pracovník zastupitelského úřadu bránil žadateli v osobním podání žádosti o zaměstnaneckou kartu, neboť žadatel nebyl pro účely podání žádosti registrován v systému Visapoint přidělujícím potenciálním žadatelům o víza termíny k návštěvě daného zastupitelského úřadu za účelem podání žádosti, je žalovaným správním orgánem daný zastupitelský úřad. Místní příslušnost krajského soudu se v takových případech řídí podle sídla Ministerstva zahraničních věcí.“*

[7] Nejvyšší správní soud již, vycházeje ze speciálního pravidla podle § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců, judikoval, že místní příslušnost soudu má být určena podle místa, kde by měl cizinec splnit ohlašovací povinnost (srov. např. usnesení NSS ze dne 9. 8. 2017, čj. Nad 254/2017-56, ze dne 16. 8. 2017, čj. Nad 253/2017-44, ze dne 22. 8. 2017, čj. Nad 255/2017-41). V těchto řízeních však vždy vycházel z podkladů, které osvědčovaly, že k naplnění podmínky pro určení místní příslušnosti skutečně dojde (např. z nájemních smluv). Bylo tak zřejmé, že místo pobytu na území České republiky cizinec neuvedl pouze za účelem ovlivnění místní příslušnosti krajského soudu a obava z možného vybírání si místně příslušného soudu nebyla namístě.

[8] Nejvyšší správní považuje právní úpravu § 172 odst. 7 věta druhá zákona o pobytu cizinců za krajně neobvyklou, neboť místní příslušnost soudu stanovuje podle v budoucnu očekávané, a již proto *de facto* vždy nejisté, skutečnosti. Tím spíše je potřeba bedlivě zkoumat, zda existuje podklad, který by s rozumnou mírou předvídatelné pravděpodobnosti osvědčoval, že k naplnění podmínky pro určení místní příslušnosti dle citovaného zákonného ustanovení skutečně dojde. Pouhé tvrzení žalobce, že svou ohlašovací povinnost splní právě tam či právě onde, osvědčením takové skutečnosti není. Krajskému soudu v Českých Budějovicích lze přitakat v názoru, že opačný přístup a formalistická aplikace pravidla místní příslušnosti podle § 172 odst. 7 věta druhá zákona o pobytu cizinců možná není.

[9] V nyní souzeném případě žalobce v žalobě uvedl pouze, že má ubytování zajištěno na adrese B. 190/2, P. Toto své tvrzení nijak nedoložil. Podmínka pro určení místní příslušnosti podle § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců proto splněna nebyla. V takové

situaci je nezbytné vyjít z obecného pravidla pro určení místní příslušnosti, tudíž z toho, že zastupitelský úřad je institucionálně speciální součástí širší struktury, a sice Ministerstva zahraničních věcí. Místní příslušnost se proto řídí podle sídla Ministerstva zahraničních věcí (srov. citovaný rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 30. 5. 2017, čj. 10 Azs 153/2016-52).

[10] Ministerstvo zahraničních věcí má sídlo v Praze. Podle § 9 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), *[v] obvodu hlavního města Prahy působnost krajského soudu vykonává Městský soud v Praze a působnost okresních soudů vykonávají obvodní soudy.* Podle § 3 odst. 1 s. ř. s. *[v]e správním soudnictví jednají a rozhodují krajské soudy a Nejvyšší správní soud.* Místně příslušným projednat a rozhodnout věc je tedy Městský soud v Praze.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 17. července 2018

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu